

už geriausią 2017 m. detektyvą

Jane Harper

SAUSRA

NEW YORK TIMES BESTSELERIS

baltos lankos

Jane Harper

Sausra

Iš anglų kalbos vertė Gabrielė Gailiūtė-Bernotienė

baltos lankos

Versta iš:
Jane Harper, *The Dry*, Pan Macmillan Australia, Sydney, 2000

Redaktorė
Diana Bučiūtė

Korektorė
Emilija Visockaitė

Maketuotoja
Eglė Jurkūnaitė

Dailininkas
Zigmantas Butautis

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

Šį leidinį draudžiama atgaminti bet kokia forma ar būdu, viešai skelbti, taip pat padaryti viešai prieinamą kompiuterių tinklais (internete), išleisti ir versti, platinti jo originalą ar kopijas: perduoti, nuomoti, teikti panaudai ar kitaip perduoti nuosavybėn.

Draudžiama šį kūrinių, esančių bibliotekose, mokymo įstaigose, muziejuose arba archyvuose, mokslinių tyrimų ar asmeninių studijų tikslais atgaminti, viešai skelbti ar padaryti visiems prieinamą kompiuterių tinklais tam skirtuose terminaluose tų įstaigų patalpose.

ISBN 978-609-479-094-2

Copyright © Jane Harper, 2017
© Gabrielė Gailiūtė-Bernotienė,
vertimas į lietuvių kalbą, 2018
© Baltų lankų leidyba, 2018

Pirmas skyrius

Net tie, kurie nuo Kalėdų iki Kalėdų nė nesiartindavo prie bažnyčios, suprato, kad gedėtojų bus daugiau negu kėdžių. Kai atvažiavo Aronas Falkas, keldamas dulkių ir sausų lapų debesį, prie įėjimo jau grūdosi juoda ir pilka minia.

Kaimynai, nusiteikę ryžtingai, bet stengdamiesi tokie nepasirodyti, stumdėsi dėl geresnių vietų, vientisu srautu sprausdamiesi pro duris. Kitoje gatvės pusėje ratus suko žurnalistai.

Falkas pasistatė sedaną greta pikapo, taip pat regėjusio geresnių laikų, ir užgesino variklį. Oro kondicionierius sutarškėjo ir nutilo, mašinos viduje tuojau ėmė šilti. Jis leido sau permesti akimis minią, nors iš tikrųjų neturėjo tam laiko. Visą kelią nuo pat Melburno vilkte vilkosi, keturių valandų kelionę ištempė iki daugiau kaip šešių. Įsitikinęs, kad pažįstamų nematyti, išlipo iš mašinos.

Vėlyvos popietės kaitra apgaubė jį lyg antklodė. Jis atplėšė užpakalines dureles, norėdamas pasiimti švarką, ir nusidegino ranką. Akimirką padvejojęs, pastvėrė nuo sėdynės ir skrybėlę. Plačiakraštę, kieto rudo brezento, visai nederančią prie laidotuvių kostiumo. Bet Falko oda pusę metų būdavo melsva it nugriebtas pienas, o kitą pusę – nusėta it vėžys išplitusių strazdanų, todėl jis nesibaimino nusižengti aprangos kodui.

Iš prigimties blyškiaodis, trumpai kirptais beveik baltais plaukais ir nematomomis blakstienomis, per trisdešimt šešerius

metus jis ne sykį pagalvodavo, kad toji Australijos saulė nori jam kažką pasakyti. Lengviau nekreipti dėmesio į tą kažką ilguose Melburno šešėliuose negu Kievaroje, kur pavėsi ne visada rasi.

Falkas dirstelėjo į kelią, vedantį iš miestelio, tada į laikrodį. Laidotuvės, šermenys, viena nakvynė, ir viskas. Aštuoniolika valandų, suskaičiavo jis. Ne daugiau. Tvirtai laikydamasis šios minties, jis liuoktelėjo minios link, viena ranka prilaikydamas skrybėlę, kai staigus karštas gūsis ėmė kilnoti sijonus.

Iš vidaus bažnyčia atrodė dar mažesnė, negu jis prisiminė. Susiglaudęs su nepažįstamais žmonėmis, Falkas leidosi minios nešamas gilyn tarp tikinčiųjų. Pastebėjęs plyšėlį pasienyje, nėrė ten ir įsitaisė greta ūkininko baltais medvilnės marškiniais, įsitempusiais ant pilvo. Anas linktelėjo, tada vėl įsispoksojo tiesiai priešais save. Falkas pastebėjo, kad ties alkūnėmis marškiniai susiglamžę – ką tik rankovės buvo atraitotos.

Falkas nusivožė skrybėlę ir paslapčia pasivėdavo. Norom nenorom apsidairė. Veidai, iš pradžių atrodę nepažįstami, dabar ėmė ryškėti, ir jį užliejo nepaaiškinama nuostaba, kai kur išvydus raukšleles akių kampučiuose, sidabrinės gijas plaukuose ir papildomus kilogramus, išbarstytus po visą minią.

Pagyvenęs vyriškis dvi eilės už Falko pagavo jo žvilgsnį, linktelėjo ir liūdnai šyptelėjo atpažinęs. Kuo gi jis vardu? Falkas mėgino prisiminti. Negalėjo susikaupti. Anas buvo mokytojas. Falkas beveik regėjo jį prieš klasę, narsiai besistengiantį nuobodžiaujančius paauglius sudominti geografija, medžio darbais ar dar kažkuo, bet prisiminimas vis pasprukdavo.

Žmogus smakru parodė suolą greta, turėdamas galvoje, kad gali pasislinkti, bet Falkas mandagiai papurtė galvą ir nukreipė akis į priekį. Jis net ir geriausiu atveju vengdavo plepalų, o šis siaubingas atvejis buvo toli gražu ne geriausias.

Dieve, koks mažas tas karstelis per vidurį. Dar liūdniau at-
rodo tarp dviejų suaugusiųjų. Jei tai apskritai įmanoma. Mažu-
čiai vaikučiai sušukuotais plaukais, priplotais prie galvyčių, rodė
į jį pirštais: „Tėte, žiūrėk. Ta dėžė futbolo spalvų.“ Vyresni, jau
suprantantys, kas viduje, žvelgė pakraupę ir nuščiuvę, timpčio-
dami mokyklinę uniformą ir glausdamiesi vis arčiau mamos.

Virš trijų karstų iš išdidintos nuotraukos žvelgė keturių as-
menų šeima. Sustingusios šypsenos milžiniškos ir taškuotos pik-
seliais. Falkas pažino nuotrauką iš žinių. Ji dažnai buvo rodoma.

Po ja iš lauko gėlių išpinti žuvusiųjų vardai. *Lukas. Karen.
Bilis.*

Falkas žvelgė į Luką nuotraukoje. Vešlūs juodi plaukai,
dabar su viena kita žila gija, bet vis tiek atrodė žvitesnis už
daugumą vyrų, perkopusių trisdešimt penkerius. Veidas atro-
dė vyresnis, negu Falkas prisiminė, bet juk jiedu beveik penke-
rius metus nesimatė. Užtikrintas šypsnyš toks pat, ir gudrokas
žvilgsnis. Vis dar toks pat, atėjo jam į galvą. O trys karstai liu-
dijo priešingai.

– Tragedija, po galais, – netikėtai prašneko ūkininkas greta
Falko. Rankos sukryžiuotos, kumščiai tvirtai įgrūsti į pažastis.

– Tikrai, – atsakė Falkas.

– Gerai juos pažinojot?

– Nelabai. Tik Luką, tą... – Falkas ne iškart sugalvojo, kaip
pavadinti vyrą didžiausiame karste. Mintyse ieškojo žodžio, bet į
galvą lindo tik nuvalkioti antraščių apibūdinimai.

– Tėvą, – galiausiai užbaigė. – Jaunystėje buvom draugai.

– Aha. Žinau, kas yra Lukas Hadleris.

– Dabar turbūt jau visi žino.

– Vis dar čia gyvenat? – ūkininkas pasisuko visu stambiu
kūnu ir pirmą sykį įdėmiai pažvelgė į Falką.

– Ne. Jau seniai.

– Mat kaip. O atrodo, kad kažkur esu jus matęs, – ūkininkas susiraukė, mėgindamas prisiminti. – Pala, ar tik jūs nebūsit iš tų prakeiktų televizininų?

– Ne. Policininkas. Iš Melburno.

– Nieko sau. Kodėl jūs nesiimat tirti valdžios, kad leidžia iki to nusiristi, – jis galva parodė Luko kūną, gulintį greta žmonos ir šešiamečio sūnelio. – Mes čia stengiamės išmaitinti visą šalį, tokio baisaus oro jau šimtą metų neregėjom, o jie pliauškia, kaip panaikins subsidijas. Iš dalies nė negali pykti ant to vargšo. Su...

Jis nutilo. Apsidairė po bažnyčią.

– Š... koks skandalas, štai kas.

Falkas tylėjo, ir abu susimąstė, kokie nekompetentingi tipai sėdi Kanberoje. Laikraščių puslapiuose buvo iš panagių apkalbėti visi, ką tik buvo galima kaltinti dėl Hadlerių šeimos žūties.

– Tai jūs domitės šita istorija? – žmogus galva parodė karstus.

– Ne. Atvykau tik kaip draugas, – atsakė Falkas. – Nesu tikras, kad dar liko kuo domėtis.

Jis žinojo tik tiek, kiek išgirdo per žinias, kaip visi. Bet, anot komentarų, reikalas buvo paprastas. Šautuvas priklausė Lukui. Tas pats, kuris vėliau rastas įbruktas ten, kur būta jo burnos.

– Tiesa, gal ir neliko, – atsakė ūkininkas. – Tik maniau, jei jau jis – jūsų draugas...

– Aš vis tiek ne toks pareigūnas. Federalinis. Dirbu finansų analizės padalinyje.

– Man tai nieko nesako, bičiuli.

– Tai reiškia, kad vaikausi pinigus. Viską, kas baigiasi ke-
liais nuliais ir yra padėta ne ten, kur turėtų būti. Plovimą, slėpi-
mą ir panašiai.

Anas kažką atsakė, bet Falkas neišgirdo. Nuo trijų karstų jo žvilgsnis nukrypo į gedėtojus pirmoje eilėje. Į vietą, skirtą

šeimos nariams. Kad jie galėtų susėsti priešais visus draugus ir kaimynus, o šie savo ruožtu galėtų spoksoti į pakaušius ir dėkoti Dievui, kad taip nutiko ne jiems.

Praėjo dvidešimt metų, bet Falkas iškart pažino Luko tėvą. Džerio Hadlerio veidas buvo papilkėjęs. Akys atrodė įkritisios. Jis nuolankiai sėdėjo savo vietoje priekinėje eilėje, bet galvą pasuko. Jis nekreipė dėmesio į greta raudančią žmoną ir tris medines dėžes su sūnaus, marčios ir anūko palaikais. Žvelgė tiesiai į Falką.

Kažkur gale iš kolonėlių cyptelėjo kelios giesmės gaidos. Prasidėjo laidotuvės. Džeris vos pastebimai linktelėjo, o Falkas nejučia įsikišo ranką į kišenę. Apčiuopė laišką, prieš dvi dienas numestą ant jo stalo. Nuo Džerio Hadlerio, septyni žodžiai sunkia ranka: „Lukas melavo. Tu melavai. Atvažiuok į laidotuves.“

Pirmas nusigrėžė Falkas.

Žiūrėti į nuotraukas buvo nelengva. Jos švysčiojo ekrane bažnyčios priekyje negailestingu montažu. Lukas švenčia pergalę dešimtmečių futbolo varžybose; Karen vaikystėje šoka su poniu per kliūtį. Dabar tie sustingę šypsniai atrodė kažkokie groteskiški, ir Falkas pastebėjo, kad ne jis vienas nusuka akis.

Nuotrauka vėl pasikeitė, ir Falkas nustebejęs pažino save. Į jį žvelgė susiliejęs vienuolikamečio veidas. Jiedu su Luku greta, pusnuogiai, išsižioję rodo mažą žuvytę ant meškerės. Atrodo laimingi. Falkas mėgino prisiminti, kada fotografuota. Neprisiminė.

Skaidrės slinko toliau. Luko nuotraukos, tada Karen, abu šypsojosi, lyg turėtų niekada nesiliauti, paskui vėl pasirodė Falkas. Šįsyk jis pajuto, kaip užima kvapą. Per minią nusirito negarus murmesys, ir jis suprato, kad atvaizdas sukrėtė ne jį vieną.

Jis jaunystėje stovi greta Luko, dabar abu ištįsę ir spuoguoti. Ir čia šypsoi, bet šįsyk visa ketveriukė. Luko ranka atsainiai apglėbusi liekną paauglės merginos kūdikiškai šviesiais plaukais liemenį. Falko ranka kiek atsargiau uždėta ant peties antrai merginai ilgais juodais plaukais ir tamsesnėmis akimis.

Falkas negalėjo patikėti, kad rodoma ši nuotrauka. Jis dėb-telėjo į Džerį Hadlerį, o šis žvelgė tiesiai prieš save, sukandęs dantis. Falkas pajuto, kad ūkininkas greta pasimuisto ir apdairiai žengia pusę žingsnelio šalin. Jis viską suprato, pagalvojo Falkas.

Prisivertė vėl pažvelgti į nuotrauką. Į ketveriukę. Į merginą prie savo šono. Žiūrėjo į tas akis, kol jos dingio iš ekrano. Falkas prisiminė, kada fotografuota. Vieną popietę, baigiantis ilgai vasarai. Gera buvo diena. Ir tai buvo viena iš paskutinių visos ketveriukės nuotraukų. Po dviejų mėnesių tamsiaakė mergina mirė.

Lukas melavo. Tu melavai.

Falkas ištįsą minutę spoksojo į grindis. Kai vėl pakėlė akis, laikas buvo pasislinkęs ir Lukas su Karen įsitempę iškilmingai šypsojosi vestuvių dieną. Falkas buvo pakviestas. Jis mėgino prisiminti, kaip pasiteisino, kodėl nedalyvaus. Tikriausiai sakė, kad dėl darbo.

Pasirodė pirmosios Bilio nuotraukos. Raudonveidis kūdikėlis, paskui papurgalvis vaikutis. Jau truputį panašus į tėtį. Su šortais prie Kalėdų eglutės. Visa šeima persirengusi pabaisomis, išsišiepus sutrūkinėję dažai ant veidų. Dar keleri metai, vyresnė Karen glaudžia prie krūtinės dar vieną naujagimį.

Šarlotė. Jai pasisekė. Jos vardas neužrašytas gėlėmis. Lyg susipratusi, dabar trylikos mėnesių Šarlotė ėmė inkšti pirmoje eilėje, močiutei ant kelių. Barbė Hadler viena ranka tvirčiau priglaudė mergaitę prie krūtinės ir ėmė nervingai linguoti. Kita ranka ji spaudė prie veido nosinaitę.

Falkas, nieko neišmanydamas apie kūdikius, nelabai suprato, ar Šarlotė ekrane pažino mamą. Galbūt ji tiesiog siunta už tai, kad ją įtraukė į atminimo montažą, nors yra gyva ir sveika. Pripras, pagalvojo jis. Ką jai daugiau daryti? Kurgi pasislėps mergytė, kuriai lemta augti visų vadinamai „vienintele likusia gyva“?

Nutilo paskutinės muzikos gaidos, nejaukioje tyloje šmėstelėjo paskutinės kelios nuotraukos. Kažkam uždegus šviesas, buvo justai, kad visiems palengvėjo. Kai nutukęs kapelionas ropštėsi dviem laipteliais prie katedros, Falkas vėl pažvelgė į siaubinguosius karstus. Prisiminė tamsiaakę merginą, prieš dvidešimt metų sugalvotą ir sutartą melą, kai gyslomis plūdo baimė ir pauglio hormonai.

Lukas melavo. Tu melavai.

Ar nuo to sprendimo iki šios akimirkos taip netoli? Klausimas maudė it mėlynė.

Pagyvenusi moteris minioje, žiūrėjusi į priekį, pasuko galvą ir pažvelgė į Falką. Jis jos nepažinojo, bet ji nesusimąščiusi mandagiai linktelėjo, jį pažinusi. Falkas nusigrėžė. Kai vėl pasižiūrėjo, ji spoksojo. Antakiai staiga susiraukė, ir ji pasisuko į senutę greta. Falkui nereikėjo nė iš lūpų skaityti, kad suprastų, ką ji sukuždėjo.

Grįžo Falko vaikas.

Antrosios moters akys įsmigo į jo veidą ir tuojau nukrypo šalin. Vos pastebimai linktelėdama, ji patvirtino draugės įtarimą. Pasilenkė ir kažką sukuždėjo moteriai kitoje pusėje. Falko krūtinę užgulė sunkus akmuo. Jis dirstelėjo į laikrodį. *Septyniolika valandų.* Tada išvyks. Vėl. Ačiū Dievui.

Antras skyrius

– Aronai Falkai, po galais, nedrįsk sprukti.

Falkas stovėjo prie mašinos ir vos tvardėsi nešokęs į ją ir nenuvažiavęs. Dauguma laidotuvininkų jau buvo pajudėję neilgu keliu į šermenis. Falkas, išgirdęs balsą, atsigrėžė ir nenoromis nusišypsojo.

– Grečen, – tarė jis, o moteris jį apkabino, priglaudusi kaktą prie jo peties. Jis pasirėmė smakru į šviesius jos plaukus, ir jie ilgai taip stovėjo, linguodami pirmyn atgal.

– O, Dieve, kaip gera tave matyti, – jos balsą slopino jo marškiniai.

– Kaip laikaisi? – paklausė jis, kai ji atsitraukė.

Grečen Šoner gūžtelėjo pečiais, nusiėmė pigius saulės akinius ir parodė raudonas akis.

– Prastai. Tiesą sakant, visai blogai. O tu?

– Taip pat.

– Atrodai tikrai taip pat, – ji netvirtai šyptelėjo. – Kaip matau, vis dar albinosas.

– Tu irgi ne kažin kiek pasikeitei.

Ji prunkštelėjo, bet nusišypsojo drąsiau.

– Per dvidešimt metų? Liaukis.

Falkas ne šiaip sau pataikavo. Grečen puikiausiai galėjai pažinti iš paauglių ketveriukės nuotraukos, parodytos per pamaldas.

Liemuo, kurį laikė apkabinęs Lukas, dabar buvo truputį stambesnis, o kūdikiškai šviesūs plaukai galbūt šiek tiek padažyti, bet mėlynos akys ir aukšti skruostikauliai – gryniausia Grečen. Dalykinio stiliaus kelnės ir palaidinė mažumėlę labiau aptemptos, negu įprasta laidotuvėse, tokia apranga varžė judesius. Falkas pagalvojo, kažin, ar drabužiai skolinti, ar tiesiog retai dėvimi.

Grečen žvelgė į jį taip pat įdėmiai, o kai jų žvilgsniai susitiko, nusikvatojo. Tuojau pasidarė šviesesnė, jaunesnė.

– Eikš, – tarė ji ir spustelėjo jam ranką. Jos delnas buvo vėsus. – Šermenys – bendruomenės centre. Ištersim jas kartu.

Jiems žingsniuojant gatve, ji šūktelėjo mažą berniuką, kažką krapštantį pagaliuku. Jis pakėlė akis ir nenoromis metė užsiėmimą. Grečen ištiesė ranką, bet vaikas papurtė galvą ir nuturveno pirmas, mosuodamas pagaliu it kardu.

– Mano sūnus, Lakis, – pasakė Grečen, šnairuodama į Falką.

– Aha. Taip. – Falkas ne iškart prisiminė, kad jo pažinota mergaitė tapo motina. – Girdėjau, kad susilaukei vaikelio.

– Iš ko girdėjai? Iš Luko?

– Tikriausiai, – atsakė Falkas. – Nors senokai. Žinoma. Kiek jam metų?

– Tik penkeri, bet dažniausiai jis jau sugeba visiems vadovauti.

Jiedu žiūrėjo, kaip Lakis įsivaizduojamu kardu bado nematomus užpuolikus. Jo akys buvo plačios, plaukai garbanoti, dulkių spalvos, bet Falkui kampuoti berniuko bruožai nepriminė Grečen. Jis mėgino prisiminti, ar Lukas ką nors pasakojo apie jos santykius su berniuko tėvu, ar kas jis apskritai yra. Regis, ne. Norėjosi manyti, kad to nepamirštų. Falkas pažvelgė žemyn į kairiąją Grečen ranką. Ji buvo be žiedo, bet juk šiais laikais tai ne kažin ką reiškia.

– Kaip sekasi šeimos gyvenimas? – pagaliau paklausė jis, mėgindamas ką nors išsiaiškinti.

– Neblogai. Kartais su Lakiu nelengva susitvarkyti, – pusbalsiu atsakė Grečen. – Ir mudu tik dviese. Bet jis geras vaikas. Šiaip taip verčiamės. Bent kol kas.

– Tavo tėvai tebeturi ūkį?

Ji papurtė galvą.

– Dieve mano, ne. Jie išėjo į pensiją, maždaug prieš aštuonerius metus viską išpardavė. Išsikraustė į Sidnėjų, nusipirko mažą butuką už trijų gatvių nuo sesers ir jos vaikų, – ji gūžtelėjo pečiais. – Sako, kad jiems ten patinka. Gyventi mieste. Girdėjau, kad tėtis pradėjo daryti pilatesą.

Falkas nesusitvardė nešyptelėjęs, kai įsivaizdavo tiesiakalbį poną Šonerį, sutelkusį dėmesį į vidinę šerdį ir atliekantį kvėpavimo pratimus.

– Tau nekilo pagunda irgi kraustyti? – paklausė jis.

Ji nelinksmi nusijuokė ir ranka parodė džiūstančius pakelės medžius.

– Ir palikti visa tai? Ne. Aš per ilgai čia gyvenau, tai įaugę į kraują. Juk pats supranti, – ji staiga nutilo ir pažvairavo į jį. – O gal ir ne. Atleisk.

Falkas numojo ranka.

– O ką dabar veiki?

– Ūkininkauju, žinoma. Bent mėginu. Prieš porą metų nusipirkau Kelermanų ūkį. Avis.

– Tikrai? – jis susižavėjo. Tai buvo geidžiamas ūkis. Bent jau tada, kai jis buvo mažas.

– O tu? – paklausė ji. – Girdėjau, tapai policininku?

– Aha. Tapau. Federaliniu. Ten ir dirbu.

Jiedu kurį laiką žingsniavo tylomis. Medžiuose it pašėlę spygavo paukščiai, lygiai kaip jo prisiminimuose. Priekyje laidotuvininkų pulkeliai dulkėtoje gatvėje atrodė lyg dėmės.

– Kaip čia reikalai? – paklausė jis.

– Siaubingai, – tas žodis nuskambėjo kaip taškas. Grečen papplekšnojo pirštu per lūpą, nerimastingai, it neseniai metusi rūkyti. – Dievas mato, ir anksčiau buvo prastai. Visi baiminosi dėl pinigų ir dėl sausros. Tuomet – še tau, Lukas ir jo šeima, ir dabar taip blogai, Aronai. Taip blogai. Net justi. Vaikštom visi lyg zombiai. Nežinom nei ką daryti, nei ką sakyti. Stebim vienas kitą. Mėginam nuspėti, kuris dabar neatlaikys.

– Jėzau.

– Aha. Tu neįsivaizduoji.

– Judu su Luku vis dar artimai bendravot? – smalsavo Falkas. Grečen dvejojo. Jos lūpos kietai susičiaupė.

– Ne. Jau daug metų. Bent jau ne taip, kaip tada, kai buvom keturiese.

Falkas prisiminė tą nuotrauką. Lukas, Grečen, jis. Ir Elė Dykon ilgais juodais plaukais. Visi buvo tokie geri draugai. Paauglystės draugai, kai tiki, kad draugai – sielos dvyniai ir kad ryšiai amžini.

Lukas melavo. Tu melavai.

– Tu, kiek suprantu, palaikė su juo ryšius? – paklausė Grečen.

– Retsykiais, – bent jau tai tiesa. – Mudu kartais susitikdavome išgerti alaus, kai jis atvažiuodavo į Melburną, ir panašiai, – Falkas nutilo. – Bet keletą metų nebuvau jo matęs. Nėra kada, supranti? Jis turėjo šeimą, aš daug dirbau.

– Nieko tokio, nesiteisink. Visi jaučiamės kalti.

Bendruomenės centras buvo sausakimšas. Falkas stabtelėjo ant laiptų, ir Grečen trūktelėjo jį už rankos.

– Eikš, nesibaimink. Dauguma tavęs tikriausiai nė neprisimins.

– Daug kas prisimins. Ypač po tos nuotraukos per laidotuves. Grečen susiraukė.

– Aha, suprantu. Ir aš pasibaisėjau. Bet klausyk, šiandien žmonės turi ir be tavęs dėl ko sukti galvą. Nesirauk. Įeisim pro užpakalines duris.

Nelaukusi atsakymo, ji viena ranka stvėrė Falką už rankovės, kita – sūnų ir abu įsivedė vidun, prasibraudama pro minią. Oras buvo tvankus. Centro oro kondicionierius dirbo, kiek tik pajėgė, bet jam visai nesisekė, laidotuvininkams susispietus vėsoje. Jie niūriai vaikštinėjo, nešini plastiko puodeliais ir lėkštėmis su šokoladiniu tortu.

Grečien prasibrovė iki stiklinių durų, pro kurias visuotinė klaustrofobija kai ką jau buvo išvijusi į skurdžią žaidimų aikštelę. Jiedu susirado pavėšį patvoryje, o Lakis nubėgo išmėginti laimės ant įkaitusios skardinės čiuožyklos.

– Nestovėk su manim, jei susiterši gerą vardą, – pasakė Falkas, dar labiau užsismaukdamas skrybėlę ant akių.

– Ak, liaukis. Be to, ir pati tai puikiai sugebu.

Falkas apsidairė po žaidimų aikštelę ir pastebėjo pagyvėnusių porą, jam atrodė, kad tai – kadaise buvę jo tėvo draugai. Jie plepėjosi su jaunu policininku, kostiumuotu ir batuo tu, su pilna šventine uniforma prakaituojančiu popietės saulėkaitoje. Jis mandagiai linkčiojo, o kakta blizgėjo.

– Klausyk, – tarė Falkas, – čia jis vietoje Barberiso?

Grečien pažvelgė ten, kur ir jis.

– Aha. Girdėjai apie Barberisą?

– Žinoma. Kaip gaila. Prisimeni, kaip jis mus mirtinai prižadindavo siaubo pasakomis apie vaikigalius, kurie lįsdavo prie jo įrangos?

– Aha. Jam jau dvidešimt metų grėsė tas širdies smūgis.

– Vis tiek labai gaila, – nuoširdžiai atsakė Falkas. – Tai kas tas naujasis?

– Seržantas Rakas, ir jeigu atrodo, kad jam reikėtų turkštis varlynuke, tai todėl, kad taip ir yra.

– Nieko gero? O atrodo, kad su minia tvarkosi neblogai.

– Tiesą sakant, nežinau. Vos jis spėjo čia atsikraustyti, nutiko šitai.

– Na ir darbelis vos atsikrausčius.

Grečen atsakymą pertraukė sambrūzdis prie stiklinių durų. Minia pagarbiai prasiskyrė, išėjo Barbė ir Džeris Hadleriai, markstydamiesi saulėje. Tvirtai susikibę už rankų, jiedu judėjo tarp laidotuvinių būrelių. Keli žodžiai, apkabinimai, narsiai linkteli galva ir eina toliau.

– Kada paskutinįsyk su jais kalbėjai? – sukuždėjo Grečen.

– Prieš dvidešimt metų, o paskui – praėjusią savaitę, – atsakė Falkas. Jis laukė. Džeris juos pastebėjo iš kitos žaidimų aikštelės pusės. Jis atsitraukė nuo apkūnios moters, kurią buvo apkabinęs, ir paliko jos glėbyje vien orą.

Atvažiuok į laidotuves.

Falkas atvažiavo, kaip buvo liepta. Dabar prie jo artinosi Luko tėvas.

Grečen užbėgo jam už akių ir stipriai apkabino Džerį. Šis jai per petį pažvelgė Falkui į akis, jo lėliukės išsiplėtusios žvilgėjo. Falkui toptelėjo, kad galbūt tokią sunkią dieną jam išverti padeda kokie nors vaistai. Paleistas iš glėbio, Džeris ištiesė ranką ir karštai, tvirtai suėmė Falko delną.

– Na, tai atvažiavai, – santūriai pasakė jis, nes Grečen nesitraukė nuo jų.

– Atvažiavau, – atsakė Falkas. – Gavau jūsų laišką.

Džeris žvelgė jam į akis.